

รายละเอียดในการนำเสนอผลงานนวัตกรรมการจัดการความรู้ ประจำปี 2560

๑. ชื่อผลงาน การจัดการองค์ความรู้ในการจัดทำ มคอ 4 ในรายวิชา พย. 493 ปฏิบัติการพยาบาล สุขภาพจิตและจิตเวช

๒. หลักการและเหตุผล

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชเป็น 1 ใน 7 วิชาที่สภาการพยาบาลกำหนดไว้ในกรอบสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ทุกสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีความจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนในด้านของการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ดังนั้นคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดการเรียนการสอนในด้านนี้ด้วยเช่นกัน โดยมีการแบ่งออกเป็น 3 วิชาคือ ๑.วิชาพย.324 การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช1 ๒.วิชาพย.326 และ ๓.การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 2 ซึ่งเป็นรายวิชาที่มีการเรียนการสอนในภาคทฤษฎี และในรายวิชาสุดท้ายที่นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ จะได้เรียนเกี่ยวกับการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คือ รายวิชาพย.493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ที่มีการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติ โดยในทฤษฎีที่ได้เรียนมาจากวิชาพย.324 และพย.326 มาประยุกต์ใช้ในการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

รายวิชาพย.493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช จึงเป็นวิชาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม โดยใช้กระบวนการพยาบาลในการจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันการเจ็บป่วยทางจิต การดูแลรักษา และการฟื้นฟูสุขภาพแก่ผู้รับบริการที่มีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชทั้งรายบุคคล รายนกลุ่มและครอบครัว ทั้งในคลินิกและชุมชนในรูปแบบของสห-สาขาวิชาชีพ โดยมีการใช้ตนเองเป็นเครื่องมือในการบำบัดเพื่อการสร้างสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ และมีการนำรูปแบบการบำบัดทางจิตต่างๆ มาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม คำนึงถึงหลักกฎหมาย จริยธรรม สิทธิผู้ป่วย ตลอดจนความหลากหลายต่างวัฒนธรรม

การจัดการเรียนการสอนของรายวิชาพย.493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช มีความยุ่งยากและซับซ้อน เนื่องจากจำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติใน 3 โรงพยาบาลคือ โรงพยาบาลศรีธัญญา, สถาบันราชานุกูล และสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี ซึ่งทุกโรงพยาบาลต้องมีการขออนุญาตฝึกปฏิบัติงานก่อน อีกทั้งต้องมีการวางแผนเรื่องยานพาหนะในการพานักศึกษาและอาจารย์ไปฝึกปฏิบัติงาน และโรงพยาบาลศรีธัญญาที่เป็นแหล่งฝึกงานของหลายสถาบันการศึกษา ทำให้เกินข้อจำกัดในการรับนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงาน จึงมีการจองแหล่งฝึกก่อนล่วงหน้าประมาณ 1 ปี เพื่อให้มีจำนวนหอผู้ป่วยที่เพียงพอต่อการฝึกปฏิบัติงาน และในหลายหัวข้อได้มีการเชิญวิทยากรพิเศษหลายท่านเพื่อมาบรรยาย จึงจำเป็นที่จะต้องประสานงานก่อนที่จะจัดทำ มคอ4 อีกทั้งผู้เรียนวิชานี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่ต้องมีการเรียนวิชาปฏิบัติอีก 2 วิชาพร้อมกัน ทำให้ต้องมีการแบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม เพื่อสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันทั้ง 3 รายวิชา จึงส่งผลให้ผู้รับผิดชอบหลักรายวิชาต้องมีการประสานงานกันตลอด

จากความซับซ้อนและยุ่งยากในการจัดการเรียนการสอนที่กล่าวมาแล้วนั้น ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงหอผู้ป่วยที่ได้จองไว้ล่วงหน้า ทำให้เกิดความสับสนในการจัดนักศึกษาและอาจารย์ที่จะ

ไปฝึกปฏิบัติงาน หรือปัญหาในการประสานงานกับแหล่งฝึกหรือวิทยากรพิเศษ ที่จำเป็นต้องประสานงานล่วงหน้าหลายสัปดาห์ และปัญหาในการบริหารรถให้เพียงพอต่อการนำนักศึกษาและอาจารย์ไปฝึกปฏิบัติงานประมาณ 30 คนในวันพุธถึงวันศุกร์ของทุกสัปดาห์ หรือปัญหาการจองหอผู้ป่วยของแหล่งฝึกล่าช้า ทำให้หอผู้ป่วยไม่เพียงพอต่อการฝึกปฏิบัติงาน เป็นต้น

โดยจากการที่กล่าวมาในข้างต้นนั้นทางข้าพเจ้าได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา พย.493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช จึงได้มีแนวคิดที่จะทำผลงานนวัตกรรมการจัดการความรู้ในการจัดทำ มคอ.4 ในรายวิชา พย.493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช เพื่อเป็นแนวทางในการประสานกับแหล่งฝึกและวิทยากรพิเศษ, การบริหารจัดการรถ, การจองหอผู้ป่วยให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา และการดำเนินการในเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เป็นต้น และช่วยลดปัญหาที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น จนส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ในรายวิชานี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา

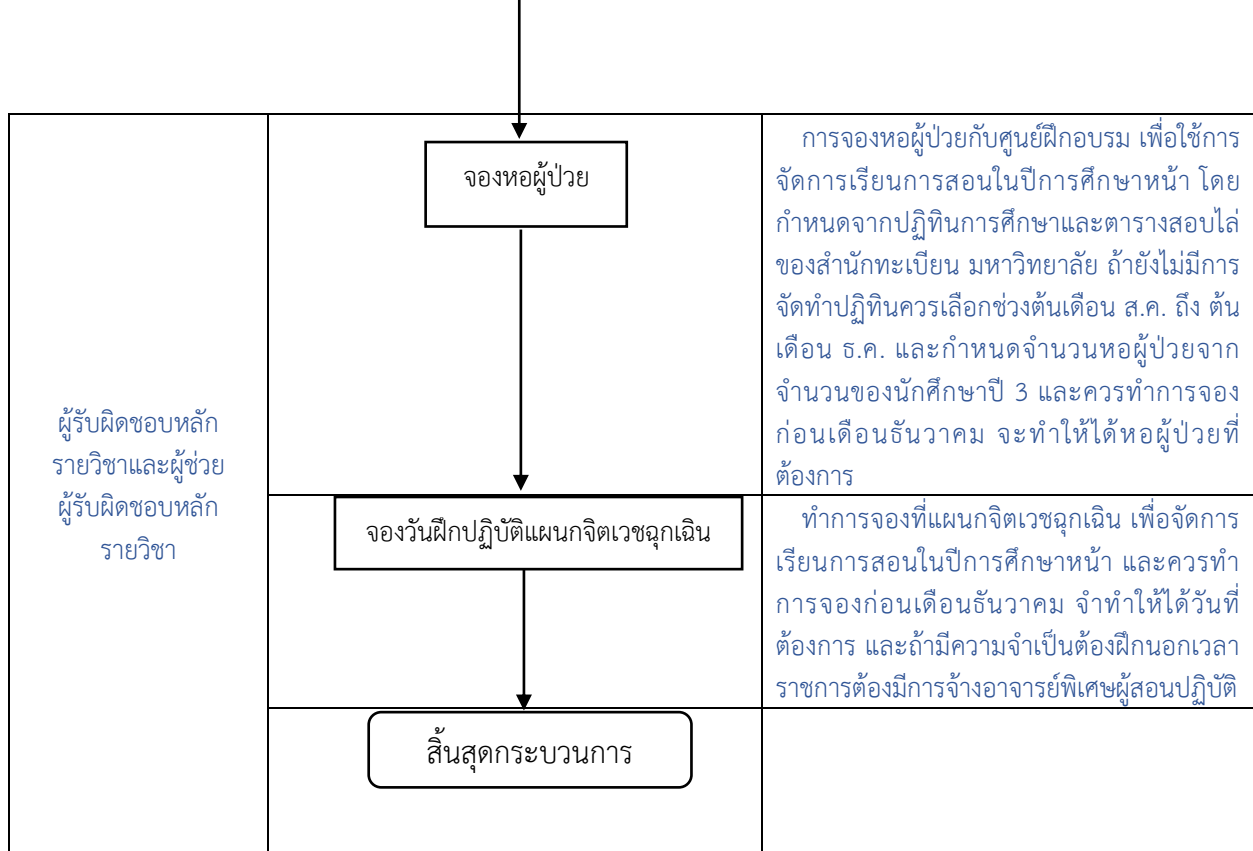
๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำ มคอ.4 ของรายวิชา พย.493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
๒. เพื่อเป็นแนวทางในการประสานงานแหล่งฝึก วิทยากรพิเศษ และการบริหารจัดการรถ ให้มีความเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
๓. เพื่อจัดสรรหอผู้ป่วย และวันในการฝึกปฏิบัติที่งานจิตเวชฉุกเฉิน และศูนย์การรักษาด้วยไฟฟ้าให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา พย.493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
๔. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติที่ศูนย์การรักษาด้วยไฟฟ้าและแผนกจิตเวชฉุกเฉิน ครอบคลุมความต้องการของรายวิชา พย.493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
๕. เพื่อให้ศึกษามีประสบการณ์ในกิจกรรม “ต้อง” ตามข้อกำหนดของรายวิชาในสมุดบันทึกประสบการณ์

๔. กระบวนการหรือขั้นตอนในการดำเนินการ

ผู้ดำเนินการ	ขั้นตอน	รายละเอียด
	เริ่มต้นกระบวนการ	
กลุ่มวิชาการพยาบาล สุขภาพจิตและจิตเวช	กำหนดผู้รับผิดชอบหลักและผู้ช่วยฯ	ประชุมกลุ่มวิชาเพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบหลัก และผู้ช่วยผู้รับผิดชอบหลักรายวิชา พย 493
ผู้รับผิดชอบหลัก รายวิชาและผู้ช่วย ผู้รับผิดชอบหลัก รายวิชา	กำหนดวันเริ่มฝึกปฏิบัติ	เริ่มจากวันเปิดภาคการศึกษาที่ 1 ของปฏิทิน การศึกษาและตารางสอบไล่ของสำนักทะเบียน
	กำหนดวันหยุดการเรียนการสอน	วันหยุดราชการ ตามปฏิทินและประ ครม. หยุดวันไหว้ครูของมหาวิทยาลัย/คณะ
	กำหนดหอผู้ป่วยที่ขึ้นฝึกปฏิบัติ	กำหนดตามการจองหอผู้ป่วยของ รพ. ศรีธัญญา ในปีการศึกษาที่ผ่านมา
	กำหนดวันขึ้นฝึกแผนกจิตเวชฉุกเฉิน	กำหนดตามการจองแผนกจิตเวชฉุกเฉินของ รพ. ศรีธัญญา ในปีการศึกษาที่ผ่านมา
	จองวันฝึกที่ ECT	โทรศัพท์ประสานศูนย์ ECT ก่อนเริ่มการฝึก ปฏิบัติไม่เกิน 3 เดือน (02-528-7800 ต่อ ศูนย์ ECT)
	แบ่งนักศึกษาเป็น 3 รอบการฝึกปฏิบัติ	ประสานการแบ่งรอบการฝึกของนักศึกษา กับผู้รับผิดชอบหลักรายวิชา พย 491 และ 492
	แบ่งกลุ่มนักศึกษา	การแบ่งกลุ่มนักศึกษา กลุ่มละไม่เกิน 8 คน โดยให้มีกระจายตามเกรดของวิชา พย 326
	เชิญวิทยากรมาบรรยายหัวข้อจิตเวช ชุมชนในวันที่ปฐมนิเทศรายวิชา	ควรมีการโทรศัพท์นัดหมายกับวิทยากร ล่วงหน้าประมาณ 2 – 3 เดือนเนื่องจาก วัน ปฐมนิเทศวิทยากรอาจมีภารกิจอื่น
	ระบอบอาจารย์นิเทศประจำกลุ่มใน	ประสานกับอาจารย์ในกลุ่มวิชาเพื่อขอความ ร่วมมือในการเป็นอาจารย์นิเทศ
	จัดทำ มคอ 4 และสรุปการประเมินรายวิชา	จัดทำตาม มคอ 4 ของปีการศึกษาที่แล้ว โดย เปลี่ยนวันฝึกตามที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอน ด้านบน และสรุปการประเมินรายวิชาจาก MIS
กลุ่มวิชาการพยาบาล สุขภาพจิตและจิตเวช	พิจารณา มคอ 4	นัดหมายประชุมกลุ่มวิชา เพื่อพิจารณาการ จัดการเรียนการสอนตาม มคอ 4
ผู้รับผิดชอบหลัก รายวิชาและผู้ช่วยฯ	พิจารณา มคอ 4	มีข้อเสนอแนะ
คณะกรรมการหลักสูตร	พิจารณา มคอ 4	มีข้อเสนอแนะ
	พิจารณา มคอ 4	มีข้อเสนอแนะ
	เสนอประธานหลักสูตรลงนาม	มีข้อเสนอแนะ

ผู้รับผิดชอบหลัก รายวิชาและผู้ช่วย ผู้รับผิดชอบหลัก รายวิชา		
		ให้เสนอผ่านงานวิชาการและงานพัฒนา นักศึกษา
	↓	การจัดคำคู่มือฯจะประกอบด้วย มคอ 4 การ จัดการเรียนการสอน และภาคผนวก โดยจัดทำ ตามจำนวนนักศึกษาและอาจารย์ผู้นิเทศ
		การทำหนังสือขอความอนุเคราะห์แหล่งฝึก - โรงพยาบาลศรีธัญญา ฝึกพุทธ-ศุกรในสัปดาห์ ที่ 1-4 ของแต่ละรอบการฝึกและระบุนอผู้ป่วย - สถาบันธัญญารักษ์ ทุกวันพุธของสัปดาห์ที่ 5 ของแต่ละรอบการฝึก ประกอบด้วย แผนก ผู้ป่วยนอก, รักษาด้วยยา และบำบัดฟื้นฟู - สถาบันราชานุกูล ทุกวันพฤหัสบดีของ สัปดาห์ที่ 5 ของแต่ละรอบการฝึก ประกอบด้วย หอผู้ป่วยออทิสติก และหอผู้ป่วยพัฒนาการช้า
		ทำบันทึกข้อความให้รองฯฝ่ายวิชาการลงนาม ในหนังสือฯ โดยยื่นทำงานวิชาการและงานพัฒนา นักศึกษาดำเนินการต่อ
		ระบุนวันที่ต้องการใช้รถ สถานที่ฝึกปฏิบัติและ จำนวนนักศึกษาพร้อมอาจารย์นิเทศตาม มคอ 4
ผู้รับผิดชอบหลัก รายวิชา/ผู้ช่วยฯและ อาจารย์นิเทศ	↓	- โทรศัพท์นัดหมายประชุมกับศูนย์ฝึกอบรม โรงพยาบาลศรีธัญญา - เตรียม มคอ 4 และอาหารว่าง - เชิญอาจารย์นิเทศเข้าร่วมประชุม - และประสานขอรถตู้คณะในการเดินทาง
ผู้รับผิดชอบหลัก รายวิชาและผู้ช่วย ผู้รับผิดชอบหลัก รายวิชา	↓	เนื่องจากอาจารย์นิเทศอาจติดภารกิจอื่นๆ จึงควรสรุปการประชุมให้กับอาจารย์นิเทศ รับทราบ
ผู้รับผิดชอบหลัก รายวิชา/ผู้ช่วยฯและ อาจารย์นิเทศ		

๕. ผลการดำเนินการ

๑. ผู้รับผิดชอบหลักรายวิชาจัดทำ มคอ.4 ของรายวิชา พย. 493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชได้ครบถ้วนและถูกต้อง
๒. ผู้รับผิดชอบหลักรายวิชาสามารถประสานงานแหล่งฝึก วิทยากรพิเศษ และการบริหารจัดการรถ ให้มีความเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
๓. นักศึกษามีหอผู้ป่วยให้ขึ้นฝึกปฏิบัติหอเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา พย 493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
๔. นักศึกษาสามารถฝึกปฏิบัติที่ศูนย์การรักษาด้วยไฟฟ้าและแผนกจิตเวชฉุกเฉิน ครบตามความต้องการของรายวิชา พย 493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
๕. นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติโดยมีประสบการณ์ในกิจกรรม “ต้อง” ตามข้อกำหนดของรายวิชาในสมุดบันทึกประสบการณ์

๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. ผู้รับผิดชอบหลักรายวิชามีความเข้าใจการเรียนการสอนของรายวิชา พย 493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชเป็นอย่างดี
๒. ผู้รับผิดชอบหลักรายวิชาสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคลากรของแหล่งฝึก วิทยากรพิเศษ
๓. การกำหนดปฏิทินการศึกษาและตารางสอบไล่ของสำนักทะเบียน มหาวิทยาลัย เสร็จก่อนเดือนพฤศจิกายนของทุกปีการศึกษา จะทำให้การจองหอผู้ป่วยและวันฝึกปฏิบัติที่แผนกจิตเวชฉุกเฉิน มีถูกต้องกับการเปิดภาคการศึกษา
๔. การมีประสบการณ์จัดทำ มคอ 4 ของผู้รับผิดชอบหลักรายวิชาจะสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการประสานงานหรือปัญหาอื่นๆ ได้ดี

๗. ประโยชน์ของ Good Practice ต่อการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจของส่วนงาน

การจัดการองค์ความรู้ในการจัดทำ มคอ 4 ในรายวิชา พย. 493 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ช่วยส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในเรื่องการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชอย่างมีประสิทธิภาพจนส่งผลทำให้เกิด การพัฒนาความเป็นเลิศด้านการเรียนการสอน โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อผลิตบัณฑิตทุกระดับให้เป็นไปตามอัตลักษณ์นักศึกษาพยาบาลธรรมศาสตร์

๘. รูปภาพประกอบ

